

ОГЛЯД ОНОВЛЕНОГО РЕГЛАМЕНТУ ЄС № 1272/2008 (CLP), ЗОКРЕМА У ЗВ'ЯЗКУ З НАБУТТЯМ ЧИННОСТІ РЕГЛАМЕНТОМ ЄС 2024/2865

Світлана Берзіна,
президент Всеукраїнської громадської організації
«Жива Планета»

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

Державна
екологічна
інспекція
України

Нові класи небезпеки CLP, 2023

Делегований регламент Комісії (ЄС) 2023/707. Чинний з 20 квітня 2023 року

Було в оригінальному CLP

Регламент охоплював фізичні небезпеки, небезпеки для здоров'я людини та небезпеки для довкілля. Окремих класів для ендокринно-порушувальних властивостей, PBT/vPvB та PMT/vPvM не було.

Стало після Регламенту 2023/707

До CLP додано нові класи небезпеки для довготривалих системних властивостей речовин і сумішей: вплив на ендокринну систему, накопичення, стійкість і мобільність у водному середовищі.

Ключова ідея зміни

ED HH

здоров'я людини

ED ENV

довкілля

PBT

стійкість +
накопичення +
токсичність

vPvB

дуже висока
стійкість +
накопичення

PMT

стійкість +
мобільність +
токсичність

vPvM

дуже висока
стійкість +
мобільність

Англійські скорочення залишені лише там, де вони є кодами CLP.

Українські відповідники основних термінів CLP

Терміни для перекладу етикеток, паспортів безпечності та процедур класифікації

Базові поняття

Classification -
класифікація
Labelling - маркування
Packaging - пакування
Hazard class - клас
небезпеки
Hazard category -
категорія небезпеки
Substance - речовина
Mixture - суміш
Supplier - постачальник
Placing on the market -
введення в обіг

Маркування

Hazard pictogram -
піктограма небезпеки
Signal word - сигнальне
слово
Danger - Небезпечно
Warning - Увага
Hazard statement -
інформація про небезпеку
Precautionary statement -
застережна інформація
Supplemental EUN
statement - додаткова
інформація про небезпеку
ЄС

Документи і ролі

Safety Data Sheet -
паспорт безпечності
Registrant - реєстрант
Importer - імпортер
Exporter - експортер
Manufacturer - виробник
Downstream user -
подальший користувач
Competent authority -
компетентний орган
Dossier - дос'є

Рекомендовані терміни: паспорт безпечності, маркування, пакування, введення в обіг.

Нові класи небезпеки

Скорочення CLP залишаються незмінними, але назви класів подаються українською

ED HH

Хімічна продукція, яка спричиняє руйнування ендокринної системи людини

ED ENV

Хімічна продукція, яка спричиняє руйнування ендокринної системи організмів довкілля

PBT

Хімічна продукція яка є стійкою, біоаккумулятивною і токсичною для довкілля

vPvB

Хімічна продукція яка є дуже стійкою і дуже біоаккумулятивною

PMT

Хімічна продукція яка є стійкою, мобільною і токсичною для довкілля

vPvM

Хімічна продукція яка є дуже стійкою та мобільною

ED HH та ED ENV: що саме оцінюється

Ендокринно-порушувальні властивості для здоров'я людини і довкілля

Визначення

Ендокринно-порушувальна речовина змінює функції ендокринної системи та може спричинити шкідливий ефект у цілісному організмі, його потомстві, популяції або субпопуляції.

Категорія 1

Відомі або презюмовані ендокринно-порушувальні властивості. Потрібні докази шкідливого ефекту, ендокринної активності та правдоподібного зв'язку між ними.

Категорія 2

Підозрювані ендокринно-порушувальні властивості. Докази менш переконливі, ніж для категорії 1, але достатні для класифікації з урахуванням ваги доказів.

Підхід до доказування

Оцінюють усі релевантні наукові дані: випробування, літературу, read-across, дані щодо метаболітів і продуктів розпаду. Просте припущення без доказів не є достатнім.

ED HH стосується здоров'я людини. ED ENV стосується довкілля.

ED HH та ED ENV: маркування і суміші

Сигнальні слова, EУН-коди, порогові концентрації та практичне застосування

Сигнальне слово

Категорія 1: Небезпечно
Категорія 2: Увага
Піктограма небезпеки для цих нових класів не встановлена.

Суміші

Кат. 1: складник від 0,1 %.
Кат. 2: поріг суміші від 1 %.
SDS на запит: перевірити 0,1 %.

Практика для України

Перевірити сировину, добавки і домішки.
Оновити паспорт безпеки для експорту в ЄС.
Не замінювати EУН-фрази довільним текстом.

EУН для здоров'я людини

EУН380: Може спричинити ендокринне порушення в людини.
EУН381: Підозрюється у здатності спричинити ендокринне порушення в людини.
Типові P-фрази: P201, P202, P263, P280, P308+P316, P405, P501.

EУН для довкілля

EУН430: Може спричинити ендокринне порушення в довкіллі.
EУН431: Підозрюється у здатності спричинити ендокринне порушення в довкіллі.
Типові P-фрази: P201, P202, P273, P391, P501.

P-фрази підбирають відповідно до повної класифікації продукту.

PBT та vPvV: критерії класифікації

Стійкість, біоаккумуляція і токсичність

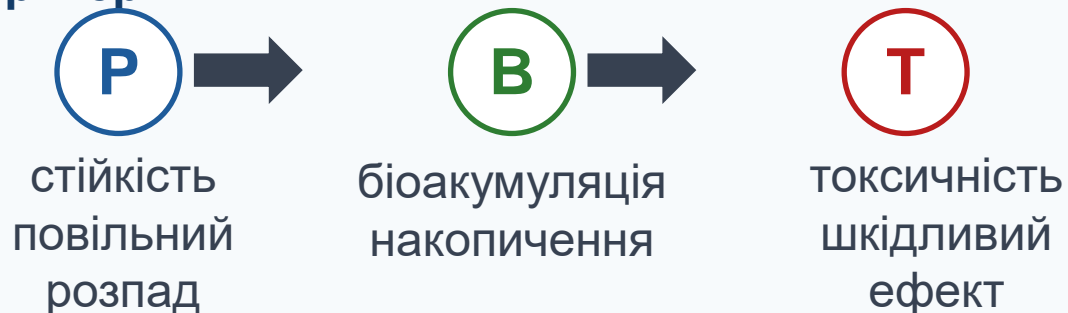
PBT - стійкі, біоаккумулятивні та токсичні

Речовина є PBT, якщо одночасно виконує критерії стійкості, біоаккумуляції та токсичності. Ризик полягає в довгому збереженні в довкіллі, накопиченні в організмах і шкідливому впливі.

vPvV - дуже стійкі та дуже біоаккумулятивні

Речовина є vPvV, якщо має дуже високу стійкість і дуже високу здатність до накопичення. Окремий доказ токсичності для vPvV не є обов'язковим.

Інфографіка критеріїв

Практичний наслідок

Якщо речовина класифікована як PBT або vPvV, постачальник має відобразити це в класифікації, маркуванні та паспорті безпеки. Для експорту в ЄС потрібна перевірка портфеля речовин.

Для України релевантні фарби, полімерні добавки, антипірени, ПАР та спеціальна хімія.

PBT та vPvB: маркування і приклади застосування

Нові EUN-коди для накопичення в довкіллі та живих організмах

Елементи маркування

Піктограма: не встановлена.
Сигнальне слово: Небезпечно.
EUN440: Накопичується в довкіллі та живих організмах, зокрема в організмі людини.
EUN441: Сильно накопичується в довкіллі та живих організмах, зокрема в організмі людини.

Застережна інформація

Типові P-фрази: P201, P202, P273, P391, P501.
На етикетці не можна замінювати їх власними фразами на кшталт «екологічно безпечний» або «нешкідливий».

Виробник

Переглядає рецептури, домішки та постачальників сировини. За потреби змінює класифікацію суміші.

Імпортер

Перевіряє, чи містить паспорт безпечності дані щодо PBT/vPvB та чи не застаріло маркування.

Експортер до ЄС

Не покладається лише на стару класифікацію. Порівнює дані REACH, SDS і вимоги CLP перед відвантаженням.

Приклади для перевірки: PFAS, бромовані антипірени, силосани, поліциклічні ароматичні вуглеводні.

РМТ та vPvM: критерії класифікації

Ризик довготривалого забруднення водних ресурсів

РМТ - стійкі, мобільні та токсичні

Речовина є РМТ, якщо вона стійка, мобільна у водному середовищі та токсична. Така речовина може проходити через природні та технічні бар'єри й досягати підземних вод.

vPvM - дуже стійкі та дуже мобільні

Речовина є vPvM, якщо вона дуже стійка та дуже мобільна. Окремий доказ токсичності не є обов'язковим, оскільки ризик пов'язаний із масштабним поширенням у воді.

Інфографіка критеріїв

Чому це важливо

РМТ/vPvM речовини можуть створювати довготривалий і дифузний ризик для питної води. Для України це актуально для водоканалів, промислових майданчиків і басейнового управління водними ресурсами.

Мобільність означає поширення у воді, а не накопичення в організмах.

PMТ та vPvM: маркування і приклади застосування

ЕОН-коди для довготривалого та дифузного забруднення водних ресурсів

Елементи маркування

Піктограма: не встановлена.
Сигнальне слово: Небезпечно.
ЕОН450: Може спричинити довготривале та дифузне забруднення водних ресурсів.
ЕОН451: Може спричинити дуже довготривале та дифузне забруднення водних ресурсів.

Застережна інформація

Типові Р-фрази: Р201, Р202, Р273, Р391, Р501.
У паспорті безпеки потрібно пояснити заходи запобігання потраплянню до каналізації, ґрунту та поверхневих вод.

Промислове підприємство

Переглядає водовідведення, карти стоків, процедури аварійного збирання та договори на поводження з відходами.

Орган влади

Включає РМТ/vPvM у програми моніторингу вод і вимоги до дозвільних документів.

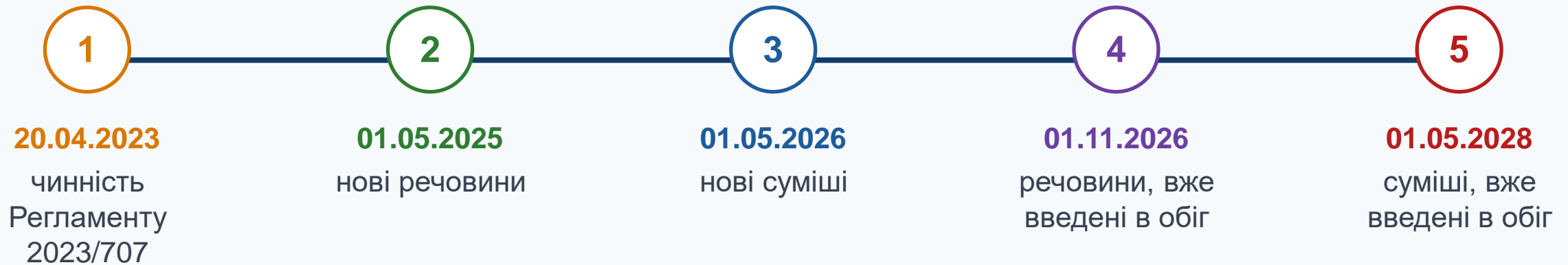
Громадська організація

Контролює ризики для питного водопостачання та перевіряє коректність заяв про безпеку продукції.

Приклади для перевірки: PFAS, пестициди, фармацевтичні залишки, промислові розчинники.

Коли нові класи стали обов'язковими

Перехідні строки для речовин і сумішей

Практичний висновок

Нові партії для ринку ЄС мають бути класифіковані та промарковані з урахуванням ED, PBT/vPvB і PMT/vPvM.

Для українських експортерів

Перевірку проводять до контракування: етикетка, паспорт безпечності та технічна документація мають збігатися.

Для імпортерів

Запитувати оновлені SDS, склад і підтвердження класифікації від постачальника.

Дата введення в обіг визначає застосування перехідного строку.

Практичні дії для українських суб'єктів ринку

Що зробити перед експортом, імпортом або введенням продукції в обіг

Виробники

Провести інвентаризацію речовин, добавок, домішок і рецептур. Перерахувати класифікацію сумішей.

Імпортери

Вимагати оновлені паспорти безпечності, склад і підтвердження класифікації від постачальників.

Експортери до ЄС

Перевірити відповідність етикетки, SDS, контрактних специфікацій і вимог країни призначення.

Органи влади

Адаптувати технічне регулювання, контроль маркування і моніторинг стійких забруднювачів.

Державні підприємства

Закладати вимоги CLP у закупівлі хімічної продукції, реагентів, фарб, клеїв, мийних засобів.

Громадські організації

Використовувати нові класи для контролю оманливих тверджень і ризиків для води та довкілля.

Рекомендація: створити внутрішній чек-лист CLP 2023/707 для кожної групи продукції.

Чек-лист впровадження Регламенту 2023/707

Класифікація

Визначити всі речовини і суміші у портфелі.
Перевірити ED HH, ED ENV, PBT, vPvB, PMT, vPvM.
Оцінити домішки, добавки та продукти розпаду.
Перерахувати суміші за новими критеріями.
Зафіксувати джерела даних і рішення.

Маркування і документи

Оновити паспорт безпеки.
Перевірити сигнальне слово.
Додати релевантні EUN-коди.
Підібрати P-фрази без довільних замін.
Узгодити етикетку з онлайн-описом товару.

Управління ризиками

Навчити персонал закупівель і продажу.
Перевірити склади і залишки за датами.
Оновити договори з постачальниками.
Підготувати відповіді для митниці та клієнтів ЄС.
Контролювати оманливі екологічні заяви.

Нові правила для багатокomпонентних речовин і сумішей

Було:

CLP розрізняв речовини та суміші, але не мав достатньо деталізованої логіки для оцінки:

- ендокринних властивостей (ED);
- стійких, біоакумулятивних та токсичних речовин (PBT);
- стійких, мобільних та токсичних речовин (PMT) у складних багатокomпонентних речовинах.

Стало:

Регламент (ЄС) 2024/2865 уточнив, що можуть враховуватися дані окремих складників сумішей.

Особлива увага:

- ED HH;
- ED ENV;
- PBT/vPvB;
- PMT/vPvM.

Терміни CLP українською мовою

ED	ендокринні властивості
ED HH	ендокринні властивості, що порушують здоров'я людини
ED ENV	ендокринні властивості, що порушують довкілля
PBT	стійкі, біоакумулятивні та токсичні речовини
vPvB	дуже стійкі та дуже біоакумулятивні речовини
PMT	стійкі, мобільні та токсичні речовини
vPvM	дуже стійкі та дуже мобільні речовини

Практичне значення для України

Виробники

Потрібно:
перевіряти
властивості
компонентів;
оновлювати SDS;
змінювати
класифікацію
сумішей.

Імпортери та експортери

Необхідно
враховувати
гармонізовану
класифікацію ЄС
та нові вимоги
CLP для ринку
ЄС.

Органи влади

Потрібна
гармонізація
українського
законодавства та
посилення
контролю
небезпечних
речовин.

Особливості для речовин рослинного походження

Регламент (ЄС) 2024/2865 передбачає окремий перехідний підхід для:

- екстрактів;
- ефірних олій;
- природних багатокomпонентних речовин.

Передбачено подальший перегляд правил оцінки таких речовин.

Мета:

- забезпечити коректну оцінку небезпеки;
- врахувати природну варіативність складу;
- уникнути надмірного регуляторного навантаження.

CLP: Цифрове маркування відповідно до Регламенту (ЄС) 2024/2865

БУЛО

CLP базувався на фізичній етикетці:

- піктограми небезпеки;
- сигнальне слово;
- H-фрази;
- P-фрази;
- ідентифікатор продукції;
- дані постачальника;
- UFI-код;
- тактильні попередження.

Уся критична інформація мала бути на упаковці.

СТАЛО

Дозволено добровільне цифрове маркування:

- QR-коди;
- цифрові носії даних;
- вебпосилання;
- електронні інструкції.

Ключова інформація про небезпеку **ОБОВ'ЯЗКОВО** залишається на фізичній етикетці.

Цифровий формат можна використовувати для додаткових даних.

Яка інформація повинна бути фізичною, а яка може бути цифровою

ОБОВ'ЯЗКОВО НА ЕТИКЕТЦІ

- піктограми небезпеки;
- сигнальні слова;
- H-фрази;
- основні P-фрази;
- UFI-код;
- дані постачальника;
- ідентифікатор продукції;
- інформація про гостру небезпеку.

МОЖЕ БУТИ ЦИФРОВИМ

- паспорт безпеки (SDS);
- відеоінструкції;
- додаткові P-фрази;
- багатомовні інструкції;
- технічні специфікації;
- екологічна інформація;
- рекомендації щодо утилізації.

Практичні приклади для України

Виробники: QR-коди з паспортами безпеки та інструкціями.

Імпорттери: спрощення адаптації продукції для ринку ЄС.

Експорттери: зменшення розміру багатомовних етикеток.

Онлайн-магазини: доступ до H-фраз та SDS до покупки.

Органи влади: спрощення перевірок та контролю.

Громадські організації: оперативний доступ до інформації про небезпеку.

Рекомендації щодо впровадження цифрового маркування

- Провести аудит відповідності етикеток CLP 2024/2865.
- Оновити ERP та системи друку етикеток.
- Забезпечити стабільність QR-кодів та вебпосилань.
- Надавати цифрову інформацію безкоштовно.
- Перевірити правильність H-фраз, P-фраз та UFI.
- Навчити персонал роботі з цифровим маркуванням.
- Гармонізувати українські технічні регламенти з CLP.

CLP 2024/2865: Чіткіші вимоги до читабельності етикетки

БУЛО

- CLP вимагав, щоб етикетка була чіткою та незмивною.
- Детальні параметри читабельності були обмеженими.
- Вимоги до шрифту та форматування були загальними.

СТАЛО

- Встановлено мінімальну читабельність.
- Визначено параметри шрифту, контрасту та відстаней.
- Розкладні етикетки застосовуються ширше.
- Інформація має бути реально зрозумілою.

Нові вимоги до етикеток

ТР КМП	Нова вимога	Практичне значення
Шрифт	Sans serif, читабельний	Краще сприйняття
Висота літери x	1,2-2,0 мм	Запобігання дрібному тексту
Контраст	Чорний текст на білому	Легкість читання
Піктограми небезпеки	Червона рамка та чіткі межі	Швидке розпізнавання
Розкладні етикетки	Допускаються ширше	Більше місця для H- та P-фраз

H-фрази, P-фрази, сигнальні слова та піктограми небезпеки повинні бути добре видимими та читабельними.

Практичні приклади для України

Виробники фарб повинні оновити макети етикеток.

Імпорттери побутової хімії мають перевірити відповідність CLP.

Експортери до ЄС повинні адаптувати H-фрази та P-фрази.

Онлайн-магазини повинні показувати елементи небезпеки до покупки.

Органи влади мають гармонізувати технічні регламенти.

Рекомендація: провести аудит етикеток, паспортів безпеки (SDS) та систем друку упаковки відповідно до нових вимог CLP.

CLP: H-ФРАЗИ, P-ФРАЗИ, СИГНАЛЬНІ СЛОВА ТА ПІКТОГРАМИ

Відповідно до Регламенту (ЄС) № 1272/2008 (CLP) та змін Регламентом (ЄС) 2024/2865

H-ФРАЗИ (ФРАЗИ НЕБЕЗПЕКИ)

Описують характер і ступінь небезпеки речовини або суміші для здоров'я людини та/або довкілля.

СТРУКТУРА

H + 3 цифри
(наприклад: H315)

ПРИКЛАДИ H-ФРАЗ

H225	Легкозаймиста рідина та пари.
H315	Викликає подразнення шкіри.
H318	Спричиняє серйозне пошкодження очей.
H336	Може спричинити сонливість або запаморочення.
H410	Дуже токсично для водних організмів з довготривалими наслідками.
H373	Може спричинити пошкодження органів при тривалому або повторному впливі.
H412	Шкідливо для водних організмів з довготривалими наслідками.

i Повний перелік H-фраз наведено в Додатку III (CLP).

P-ФРАЗИ (ФРАЗИ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ)

Описують заходи, яких слід вжити, щоб запобігти або мінімізувати негативні наслідки впливу.

СТРУКТУРА

P + 3 цифри
(наприклад: P280)

ПРИКЛАДИ P-ФРАЗ

P101	Якщо потрібна медична консультація, майте при собі упаковку або етикетку продукту.
P102	Зберігати в недоступному для дітей місці.
P210	Тримати подалі від тепла, гарячих поверхонь, іскор, відкритого вогню та інших джерел займання. Не палити.
P280	Використовувати захисні рукавички/захисний одяг/засоби захисту очей/засоби захисту обличчя.
P305+P351+P338	ПРИ ПОТРАПЛЯННІ В ОЧІ: обережно промивати водою протягом кількох хвилин. Зняти контактні лінзи, якщо вони є і це легко зробити. Продовжити промивання.
P403+P233	Зберігати в добре вентильованому місці. Тримати контейнер щільно закритим.

i Повний перелік P-фраз наведено в Додатку IV (CLP).

СИГНАЛЬНІ СЛОВА

Позначають відносний ступінь небезпеки та привертають увагу до інформації про небезпеку.

НЕБЕЗПЕЧНО

Використовується для речовин і сумішей, що становлять серйозну небезпеку, яка може призвести до смерті або серйозного незворотного пошкодження здоров'я.

ОБЕРЕЖНО

Використовується для речовин і сумішей, що становлять меншу, але все ще значну небезпеку, яка може спричинити тимчасове або оборотне пошкодження здоров'я.

БЕЗ СИГНАЛЬНОГО СЛОВА

Використовується для деяких небезпек для довкілля, якщо вони не класифіковані як серйозні.

i Правила вибору сигнального слова наведено в ст. 20 та Додатку I (CLP).

ПІКТОГРАМИ НЕБЕЗПЕКИ

Графічні символи, що передають інформацію про тип небезпеки.

Вибухаюча бомба (GHS01)

Полум'я (GHS02)

Полум'я над колом (GHS03)

Газ під тиском (GHS04)

Корозія (GHS05)

Череп і схрещені кістки (GHS06)

Знак оклику (GHS07)

Небезпека для здоров'я (GHS08)

Небезпека для довкілля (GHS09)

i Правила використання піктограм – у Додатку V (CLP). Піктограми мають червону рамку ромбом, чорний символ на білому тлі.

ЯК ЦІ ЕЛЕМЕНТИ ПРАЦЮЮТЬ РАЗОМ НА ЕТИКЕТЦІ

РОЗЧИННИК X НЕБЕЗПЕЧНО

H225 Легкозаймиста рідина та пари.
H315 Викликає подразнення шкіри.
H336 Може спричинити сонливість або запаморочення.

P210 Тримати подалі від тепла, гарячих поверхонь, іскор, відкритого вогню та інших джерел займання. Не палити.
P280 Використовувати захисні рукавички/захисний одяг/засоби захисту очей/засоби захисту обличчя.
P403+P233 Зберігати в добре вентильованому місці. Тримати контейнер щільно закритим.

КЛЮЧОВІ ПРАВИЛА

- ✓ Використовуйте лише офіційні H-фрази та P-фрази зі списків CLP.
- ✓ Не змінюйте формулювання фраз та не скорочуйте їх.
- ✓ Застосовуйте правильне сигнальне слово відповідно до класифікації.
- ✓ Розміщуйте піктограми чітко, на видному місці та у правильній кількості.
- ✓ Забезпечте читабельність та довговічність етикетки.

Мета CLP – забезпечити єдину, зрозумілу та ефективну комунікацію небезпеки у ЄС та за його межами.

Н-ФРАЗИ, Р-ФРАЗИ, СИГНАЛЬНІ СЛОВА ТА ПІКТОГРАМИ ВІДПОВІДНО ДО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) № 1272/2008 (CLP)

CLP (Classification, Labelling and Packaging) встановлює єдині правила класифікації, маркування та пакування хімічних речовин і сумішей у Європейському Союзі.

Н-ФРАЗИ

(Небезпечні властивості)

Описують тип небезпеки речовини або суміші.

Р-ФРАЗИ

(Заходи безпеки)

Містять рекомендації щодо запобігання небезпеці та дій у разі впливу.

СИГНАЛЬНІ СЛОВА

Вказують на рівень серйозності небезпеки.

НЕБЕЗПЕЧНО

ОБЕРЕЖНО

ПІКТОГРАМИ

(Знаки небезпеки)

Графічні символи, що попереджають про небезпеку.

ДЕ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ?

Етикетка продукту

Паспорт безпеки (SDS)

Упаковка

Онлайн-продаж (для споживача)

Інформування працівників

Н-ФРАЗИ (НЕБЕЗПЕЧНІ ВЛАСТИВОСТІ)

Н-фрази описують характер небезпеки речовини або суміші для здоров'я людини, фізичної цілісності та довкілля.

ПРИКЛАДИ НАЙПОШИРЕНІШИХ Н-ФРАЗ

Код	Текст Н-фрази	Клас небезпеки	Код	Текст Н-фрази	Клас небезпеки
H200	Нестабільний вибуховий засіб.	Вибухові речовини	H351	Підозрюється у спричиненні раку.	Канцерогенність
H225	Легкозаймиста рідина та пари.	Легкозаймисті рідини	H373	Може спричинити ураження органів внаслідок тривалого або багаторазового впливу.	Специфічна токсичність для органів-мішеней (STOT RE)
H302	Шкідливий при проковтуванні.	Гостра токсичність (оральна)	H400	Дуже токсичний для водних організмів.	Небезпечність для водного середовища (гостра)
H315	Викликає подразнення шкіри.	Подразнення шкіри	H410	Дуже токсичний для водних організмів з довготривалими наслідками.	Небезпечність для водного середовища (хронічна)
H317	Може викликати алергічну реакцію шкіри.	Сенсибілізація шкіри	H411	Токсичний для водних організмів з довготривалими наслідками.	Небезпечність для водного середовища (хронічна)
H318	Спричиняє серйозне пошкодження очей.	Серйозне пошкодження очей	H412	Шкідливий для водних організмів з довготривалими наслідками.	Небезпечність для водного середовища (хронічна)
H335	Може викликати подразнення дихальних шляхів.	Подразнення дихальних шляхів			

P-ФРАЗИ (ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ)

P-фрази містять рекомендації щодо запобіжних заходів, реагування, зберігання та утилізації.

ПЕРЕКЛАД НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ П-ФРАЗ

		Нод	Код	Текст P-фрази
	ЗАПОБІГАННЯ	P101		Якщо потрібна консультація лікаря, мати при собі упаковку або етикетку продукту.
		P102		Зберігати в недоступному для дітей місці.
		P210		Тримати подалі від тепла, гарячих поверхонь, іскор, відкритого вогню та інших джерел займання. Не палити.
		P280		Використовувати захисні рукавиці/захисний одяг/засоби захисту очей/обличчя.
	РЕАГУВАННЯ	P301+P330+P331		ПРИ ПРОКОВТУВАННІ: прополоскати рот. НЕ викликати блювання.
		P303+P361+P353		ПРИ ПОТРАПЛЯННІ НА ШКІРУ (або волосся): негайно зняти весь забруднений одяг. Промити шкіру водою.
		P305+P351+P338		ПРИ ПОТРАПЛЯННІ В ОЧІ: обережно промити водою протягом кількох хвилин. Зняти контактні лінзи, ккщо вони є і це легко зробити. Продовжити промивання.
		P310		Негайно звернутися до ТОКСИКОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ/лікаря.
	ЗБЕРІГАННЯ	P403+P235		Зберігати в добре вентильованому місці. Зберігати в прохолодному місці.
		P405		Зберігати під замком.
	УТИЛІЗАЦІЯ	P501		Утилізувати вміст/упаковку відповідно до місцевих/регіональних/національних/міжнародних правил.

Поєднання кодів P-фраз (наприклад, P301+P330+P331) означає, що всі вказані заходи безпеки є обов'язковими.

СИГНАЛЬНІ СЛОВА ТА ПІКТОГРАМИ (ЗНАКИ НЕБЕЗПЕКИ)

СИГНАЛЬНІ СЛОВА

НЕБЕЗПЕЧНО

Використовується для речовин і сумішей, що становлять серйозну небезпеку.

ОБЕРЕЖНО

Використовується для речовин і сумішей, що становлять менш серйозну небезпеку.

Сигнальне слово обирається на основі найбільш серйозного класу небезпеки.

ПІКТОГРАМИ CLP (ЗНАКИ НЕБЕЗПЕКИ)

Полум'я
Легкозаймисті

Полум'я над колом
Окиснювальні

Вибухаюча бомба
Вибухові

Корозія
Корозійні

Балон для газу
Гази під тиском

Череп і кістки
Гостра токсичність

Знак оклику
Подразнення, шкідливість,
сенсibilізація шкіри, STOT SE*

Небезпека для здоров'я
Канцерогенність, мутагенність,
репродуктивна токсичність,
STOT RE*, аспіраційна небезпека

Небезпека для довкілля
Небезпечність для водного
середовища

* STOT SE – специфічна токсичність для органів-мішеней при одноразовому впливі

* STOT RE – специфічна токсичність для органів-мішеней при повторному впливі

Складені етикетки відповідно до Регламенту CLP

Fold-out labels згідно з Регламентом (ЄС) № 1272/2008 та Регламентом (ЄС) 2024/2865

БУЛО

- Складені етикетки дозволялися переважно у виняткових випадках.
- Основна причина застосування - недостатній розмір або складна форма пакування.
- Використання обмежувалося малими контейнерами та спеціальними упаковками.
- Основний акцент робився на стандартній односторінковій етикетці.

СТАЛО

- Складені етикетки офіційно дозволені як регулярний інструмент маркування.
- Fold-out labels (складені етикетки) можуть використовуватися ширше для розміщення великого обсягу інформації.
- Обов'язковими залишаються вимоги до читабельності, структури та доступності інформації.
- Ключові елементи CLP мають залишатися легко видимими для користувача.

Вимоги CLP до складених етикеток

Елемент CLP	Вимоги	Практичне значення
Піктограми небезпеки	Повинні залишатися добре видимими.	Користувач одразу бачить основні ризики.
Сигнальні слова	«НЕБЕЗПЕЧНО» або «УВАГА».	Попередження про рівень небезпеки.
H-фрази	Фрази небезпеки повинні бути повними.	Не можна скорочувати текст небезпеки.
P-фрази	Фрази застереження мають бути читабельними.	Інструкції з безпечного використання.
Шрифт	Arial або інший sans serif (шрифт без засічок), мінімум 16 pt.	Забезпечення читабельності.

Практичні приклади застосування в Україні

Виробники побутової хімії

Можуть використовувати складені етикетки для розміщення H-фраз та P-фраз кількома мовами.

Імпортери фарб та лаків

Отримують більше місця для розміщення обов'язкової інформації CLP.

Експортери до ЄС

Повинні перевіряти відповідність fold-out labels вимогам читабельності.

Органи ринкового нагляду

Контролюють доступність та коректність інформації на етикетці.

Мета змін CLP: забезпечення повної, зрозумілої та доступної інформації про небезпеку хімічної продукції.

ЗРАЗКИ СКЛАДЕНИХ ЕТИКЕТОК ВІДПОВІДНО ДО CLP

CLP – Регламент (ЄС) № 1272/2008 про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей

1. БАГАТОСТОРИНКОВА СКЛАДЕНА ЕТИКЕТКА (КНИЖКА)

Як використовується:

Етикетка складена як книжка та прикріплена до упаковки.

Вимоги CLP до складених етикеток:

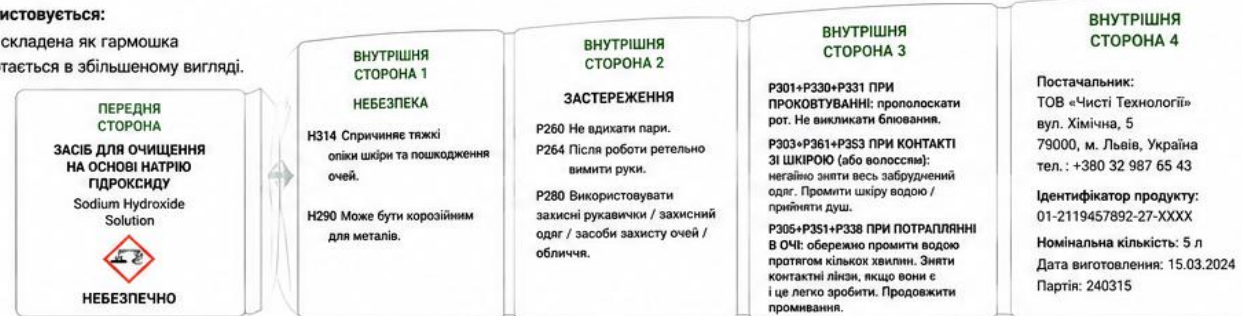
- ✓ Вся обов'язкова інформація має бути на етикетці.
- ✓ Всі сторони етикетки повинні бути легко доступні без відокремлення від упаковки.
- ✓ Інформація повинна бути чіткою, розбірливою та незмінною.
- ✓ Порядок інформації повинен відповідати вимогам CLP (Розділ 1.3 Додатка I).
- ✓ Піктограми небезпеки мають бути на видимій частині етикетки.
- ✓ Складена етикетка повинна бути міцною та не пошкоджуватися під час використання продукту.

2. РОЗКЛАДНА ЕТИКЕТКА (ГАРМОШКА)

Як використовується:

Етикетка складена як гармошка та розгортається в збільшеному вигляді.

Переваги складених етикеток:

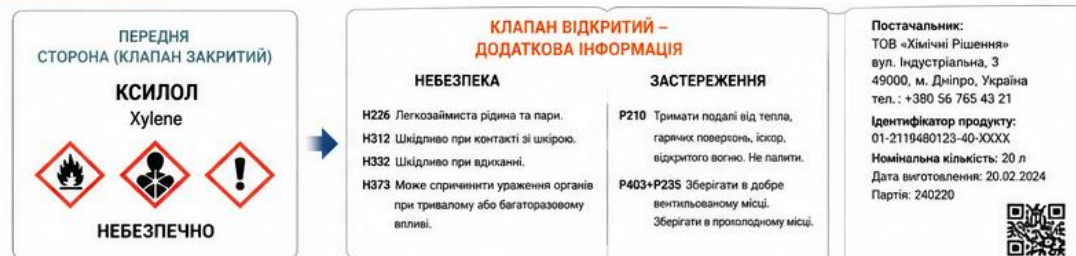
- ✓ Дозволяють розмістити повний обсяг інформації навіть на невеликій упаковці.
- ✓ Покращують читабельність за рахунок великих площ для тексту.
- ✓ Забезпечують доступність усіх сторін етикетки для користувача.
- ✓ Відповідають вимогам CLP щодо структури та порядку інформації.

3. ЕТИКЕТКА З ВІДКИДНИМ КЛАПАНОМ (PULL-OUT / FLAP)

Як використовується:

Етикетка з клапаном, який відкривається для доступу до додаткової інформації.

Коли використовувати складені етикетки:

- ✓ Коли площа поверхні упаковки не дозволяє розмістити всю обов'язкову інформацію.
- ✓ Коли потрібна додаткова інформація для безпечного використання.
- ✓ Як регулярний інструмент маркування у відповідності до CLP (Регламент (ЄС) № 1272/2008, Додаток I, п. 1.3.2).

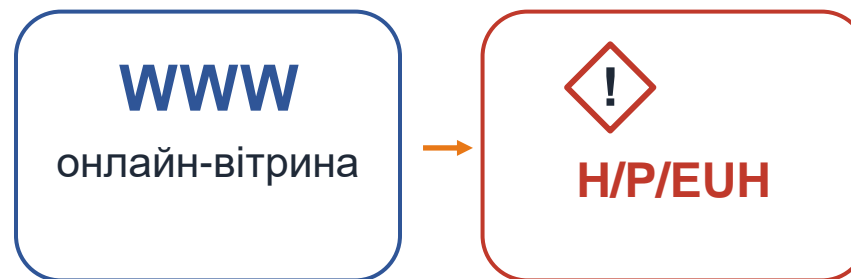
Суть зміни

Регламент (ЄС) 2024/2865 закриває прогалину CLP для електронної комерції: небезпечні речовини та суміші, що продаються дистанційно, мають супроводжуватися чіткою інформацією про безпеку ще до купівлі. Для ринку ЄС потрібен відповідальний продавець, зареєстрований у ЄС.

Було

Оригінальний CLP

- правила маркування були орієнтовані на фізичну етикетку
- онлайн-пропозиція не мала достатньо чітких вимог
- продавець поза ЄС міг бути складним для контролю

Купівля без втрати інформації про безпеку

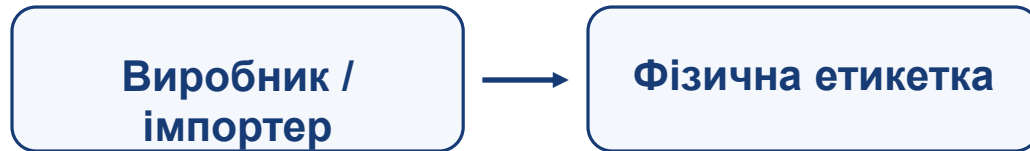
Стало

CLP після змін 2024/2865

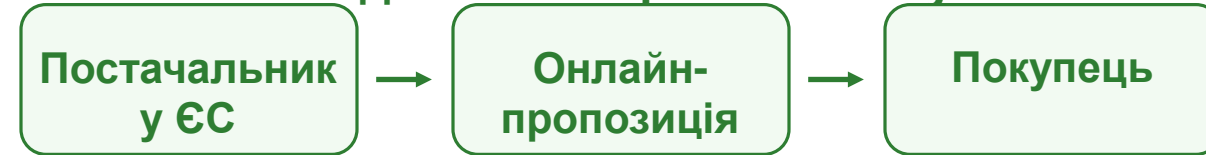
- онлайн-пропозиція показує елементи маркування
- реклама небезпечної продукції містить ключові дані про безпеку
- є постачальник у ЄС, відповідальний за відповідність

Термінологія українською: класифікація, маркування та пакування; дистанційний продаж; онлайн-пропозиція; елементи маркування; піктограма безпеки; сигнальне слово; формулювання безпеки; застережне формулювання.

До змін: фізична етикетка була головним носієм інформації

Після змін: онлайн-канал продажу стає частиною повідомлення про небезпеку

Ризики старої моделі

- CLP-інформація могла бути прихована на сторінці товару
- споживач бачив повну інформацію лише після доставки
- складно було визначити відповідальну особу
- реклама могла применшувати небезпечні властивості

Нова модель CLP для е-комерції

- речовина або суміш надається на ринку ЄС через відповідального постачальника
- онлайн-пропозиція показує елементи маркування чітко і помітно
- реклама небезпечної продукції містить основні дані про небезпеку
- відповідальність охоплює виробників, імпортерів, дистриб'юторів і онлайн-продавців

Ключова відмінність

CLP більше не обмежується етикеткою на тарі: сторінка товару, маркетплейс і реклама стають точками регуляторного контролю.

Онлайн-картка товару

CLP

Фото
продукту

Очищувач
поверхонь X

Ідентифікатор продукту:
CAS / EC / UFI за
наявності

Сигнальне слово:
НЕБЕЗПЕЧНО

H314: Спричиняє тяжкі опіки шкіри та ушкодження очей.

P280: Використовувати захисні рукавички та засоби захисту очей.

EUNxxx: додаткова інформація про небезпеку, якщо застосовно

Покупець бачить небезпеку до купівлі

1. Елементи маркування

Піктограми небезпеки, сигнальне слово, формулювання небезпеки, додаткові EUN-фрази.

2. Видимість

Інформація чітка, помітна і не прихована в окремому PDF або нижньому меню.

3. Реклама

Візуальна реклама небезпечної продукції містить ключові CLP-дані: піктограми, сигнальне слово, H-фрази, EUN-фрази.

4. Мова

Для продажу в ЄС інформація подається мовою держави-члена, де продукт надається покупцю.

5. Фраза для широкого загалу

Для небезпечних речовин або сумішей, які продаються широкому загалу: «Завжди дотримуйтеся інформації на етикетці продукту».

Рекомендований переклад для сторінок товарів, шаблонів маркування, внутрішніх процедур і методичних матеріалів.

classification, labelling and packaging

класифікація, маркування та пакування

distance selling / online sale

дистанційний продаж / онлайн-продаж

online offer

онлайн-пропозиція

advertisement

реклама

supplier

постачальник

supplier established in the Union

постачальник, заснований у ЄС

placing on the market

введення в обіг

making available on the market

надання на ринку

Ці терміни мають бути узгоджені між етикеткою, паспортом безпеки, сторінкою товару та рекламою.

label elements

елементи маркування

hazard pictogram

пiктограма небезпеки

signal word

сигнальне слово

hazard statement

формулювання небезпеки, H-фраза

precautionary statement

застережне формулювання, P-фраза

supplemental hazard information

додаткова інформація про небезпеку, EUN-фраза

product identifier

iдентифікатор продукту

safety data sheet, SDS

паспорт безпеки, SDS

Відповідальність має бути простежуваною: від класифікації речовини або суміші до сторінки товару і реклами.

Мінімальний контроль продавця

- постачальник, заснований у ЄС
- збіг з етикеткою і SDS
- H-фрази, P-фрази, EUH-фрази
- піктограми та сигнальне слово

Ризик для України

Власна українська етикетка не замінює CLP-дані для конкретної держави-члена ЄС. Потрібен відповідальний суб'єкт у ЄС.

Практична модель

1. партнер або імпортер у ЄС
2. підтверджена класифікація
3. синхронізовані етикетка, SDS і сайт
4. архів доказів відповідності

Не просто маркетинг

Опис товару, банер, реклама, картка маркетплейсу і сторінка оформлення замовлення мають бути узгоджені з класифікацією та маркуванням.

Як застосувати нові правила CLP для онлайн-продажу та дистанційної торгівлі.

Виробник фарб

Готує CLP-блок для сайту партнера в ЄС: піктограми, сигнальне слово, H-фрази, EUN-фрази.

Виробник мийних засобів

Перевіряє, що claims у рекламі не применшують небезпеку і не суперечать класифікації.

Експортер до ЄС

Забезпечує мовну версію для конкретної держави-члена ЄС і звіряє її з SDS.

Імпортер в Україну

Використовує CLP як орієнтир для майбутньої гармонізації і контролю постачальників.

Онлайн-магазин

Показує CLP-елементи на сторінці товару до натискання «Купити».

Громадська організація

Моніторить приховані небезпеки, оманливу рекламу і greenwashing небезпечних продуктів.

Ключовий принцип

Покупець має бачити інформацію про небезпеку до купівлі, а контролюючий орган має бачити відповідального суб'єкта, класифікацію і узгодженість онлайн-даних з етикеткою.

Практичний план для виробників, імпортерів, експортерів, дистриб'юторів та онлайн-магазинів.

1. Інвентаризація

Створити реєстр товарів, що підпадають під CLP, і визначити відповідальні підрозділи.

2. CLP-картка товару

Для кожного товару підготувати блок: піктограми, сигнальне слово, H-фрази, EUH-фрази, UFI за наявності.

Внутрішні заборони для маркетингу

Не використовувати твердження «нетоксичний», «нешкідливий», «екологічний», «безпечний», якщо вони суперечать класифікації або можуть ввести покупця в оману щодо небезпечних властивостей.

3. Синхронізація даних

Звірити етикетку, SDS, UFI, опис товару, фото, банери і рекламні матеріали.

4. Контроль мов

Підготувати версії для мов держав-членів ЄС, де продукт надається покупцю.

Доказова база

Зберігати версії етикеток, SDS, онлайн-сторінок, рекламних макетів, перекладів і підтверджень від постачальника, заснованого у ЄС.

Для державного сектору CLP 2024/2865 створює новий об'єкт контролю: не лише товар і етикетка, а також онлайн-пропозиція та реклама.

Органи влади

- гармонізація вимог щодо онлайн-продажу
- контроль маркетплейсів і реклами
- методичні рекомендації

Ринковий нагляд

- перевірка сторінок товарів
- звірка онлайн-даних з етикеткою
- фіксація оманливих тверджень

Митниця та контроль імпорту

- відповідальний суб'єкт
- SDS і класифікація
- координація з ринковим наглядом

Громадські організації та експерти

Моніторинг онлайн-продажу, прихованої небезпеки, оманливої реклами і greenwashing небезпечних продуктів.

Публічні закупівлі

Вимога коректних SDS, етикеток та підтверджень відповідності CLP для продукції, що постачається з ЄС або експортується до ЄС.

Строки застосування

Вимоги щодо реклами, дистанційного продажу та частини форматування етикеток, запроваджені Регламентом (ЄС) 2024/2865, були відтерміновані Регламентом (ЄС) 2025/2439 до 01.01.2028. Обов'язки не скасовані.

CLP: Заборона оманливих тверджень щодо небезпечної продукції

БУЛО

Регламент CLP забороняв маркування та рекламу, що вводять в оману щодо небезпеки речовини або суміші, однак вимоги були менш деталізованими.

СТАЛО

Регламент (ЄС) 2024/2865 прямо забороняє твердження «нетоксичний», «нешкідливий», «екологічний», «не забруднює довкілля» та інші заяви, що суперечать класифікації CLP.

ЩО ТАКЕ ОМАНЛИВІ ТВЕРДЖЕННЯ

Будь-які текстові, графічні або маркетингові claims, які применшують небезпеку продукції або створюють враження повної безпечності небезпечної речовини чи суміші.

CLP: Приклади заборонених та допустимих тверджень

ЗАБОРОНЕНІ ТВЕРДЖЕННЯ

- «Нетоксичний»
- «Безпечний для людей»
- «Не містить хімії»
- «100% екологічний»
- «Безпечний для дітей»
- «Не шкодить довкіллю»
- «Зелений продукт» без доказів

Такі твердження заборонені для небезпечної продукції.

ДОПУСТИМІ ТВЕРДЖЕННЯ

- «Без фосфатів» за наявності підтвердження
- «Знижений вміст летких органічних сполук»
- «Відповідає критеріям екологічного маркування»
- «Зменшений вплив на довкілля» за наявності доказів

Твердження повинні бути доведені.

Практичне значення для України

ВИРОБНИКИ

Потрібно перевірити:

- етикетки;
- вебсайти;
- рекламні матеріали;
- каталоги;
- упаковку.

Усі твердження мають відповідати вимогам CLP.

ІМПОРТЕРИ ТА ЕКСПОРТЕРИ

Невідповідність тверджень може призвести до:

- штрафів;
- блокування продажу;
- відкликання продукції;
- претензій органів ринкового нагляду.

ОРГАНИ ВЛАДИ ТА ГО

Нові вимоги CLP допомагають:

- боротися з greenwashing;
- контролювати рекламу;
- захищати споживачів;
- перевіряти онлайн-продаж.

CLP: Продаж через станції повторного наповнення (Refill Stations)

БУЛО

Регламент CLP майже не містив спеціальних вимог щодо продажу хімічних речовин і сумішей через станції повторного наповнення.

СТАЛО

Регламент (ЄС) 2024/2865 вводить окремі правила для refill stations: контроль безпеки, захист дітей, запобігання переповненню та небезпечним реакціям.

ОСНОВНІ ВИМОГИ CLP

- безпечне повторне наповнення тари
- запобігання витокам і переповненню
- недопущення змішування несумісних речовин
- захист від доступу дітей
- обмеження refill-продажу для окремих класів небезпеки

Класи небезпеки та обмеження

МОЖЕ БУТИ ЗАБОРОНЕНО

- гостро токсичні речовини
- корозійні речовини
- канцерогенні, мутагенні та токсичні для репродукції речовини (CMR)
- окремі сенсibilізатори
- окремі легкозаймисті суміші

ПРИКЛАДИ ДОЗВОЛЕНИХ ПРОДУКТІВ

- рідке мило
- шампуні мийні засоби
- окремі засоби для прибирання
- деякі побутові рідини низького ризику

ВИМОГИ ДО МАРКУВАННЯ

- етикетка CLP повинна бути доступною
- H-фрази та P-фрази повинні бути видимими
- сигнальні слова мають бути чіткими
- шрифт має бути легко читабельним

Практичне значення для України

ДЛЯ БІЗНЕСУ

- модернізація refill stations
- контроль переповнення тари
- оновлення SDS та етикеток
- навчання персоналу
- контроль сумісності речовин

ДЛЯ ДЕРЖАВИ

- гармонізація вітчизняного законодавства з CLP
- перевірки refill stations
- інформування споживачів
- контроль екологічних ризиків
- моніторинг небезпечних речовин

CLP: Непаковані хімічні продукти

БУЛО

- CLP мав обмежені вимоги щодо хімічної продукції без пакування.
- Окремо регулювалися переважно цемент та бетон у вологому стані.
- Для більшості небезпечних рідин спеціальні вимоги були відсутні.

СТАЛО

- Регламент (ЄС) 2024/2865 ввів вимоги до непакованих хімічних продуктів.
- Нові правила охоплюють пальне, рідини для склоомивачів та рідини для вихлопних систем дизельних автомобілів.
- На АЗС повинна бути доступна інформація про безпеку відповідно до CLP.

Терміни CLP українською мовою

Термін англійською	Термін українською	Пояснення
Bulk chemical products	Хімічні продукти без пакування	Постачаються без індивідуального пакування
Fuel	Пальне	Бензин, дизельне пальне, альтернативне пальне
Windshield washer fluid	Рідина для склоомивача	Небезпечні суміші для очищення скла
Diesel exhaust fluid	Рідина для вихлопних систем дизельних автомобілів	Наприклад, AdBlue
Hazard communication	Інформування про небезпеку	Піктограми, H-фрази, P-фрази

Нові вимоги CLP до непакованої продукції

- ❑ На АЗС повинна бути доступна інформація про небезпеку продукції.
- ❑ Сигнальні слова: «НЕБЕЗПЕЧНО» або «УВАГА».
- ❑ Піктограми небезпеки CLP повинні бути добре видимими.
- ❑ Н-фрази та Р-фрази повинні бути доступними споживачу.
- ❑ Може використовуватися цифрове маркування через QR-коди.

Практичне застосування в Україні

АЗС: На паливних колонках повинні бути зрозумілі елементи маркування небезпеки.

Імпортери: Необхідно оновити паспорти безпеки (SDS) та інформацію про небезпеку.

Виробники: Виробники рідин для склоомивачів повинні перевірити відповідність CLP.

Органи влади: Потрібна гармонізація українського законодавства з вимогами ЄС.

CLP вимагає забезпечення зрозумілої та доступної інформації про небезпеку навіть без індивідуального пакування.

Практичне значення для України

- ❑ Мережі АЗС повинні оновити інформаційні таблички та маркування.
- ❑ Імпортери повинні перевіряти відповідність продукції вимогам CLP.
- ❑ Органи влади мають гармонізувати регулювання з ЄС.
- ❑ Громадські організації можуть контролювати достовірність інформації.

Оновлення Annex VI CLP (2023-2025)

- ❑ Annex VI CLP містить гармонізовану класифікацію та маркування речовин ЄС.
- ❑ Оновлення 2023-2025 років змінюють обов'язкові класифікації речовин.
- ❑ Нові правила впливають на етикетки, SDS та обіг продукції.
- ❑ Вимоги обов'язкові для виробників, імпортерів та експортерів.

Регламент (ЄС) 2023/1434

- ❑ Додано нові примітки X, 11 та 12 до Annex VI.
- ❑ Уточнено правила класифікації окремих речовин і сумішей.
- ❑ Оновлено підходи до гармонізованої класифікації.
- ❑ Експортерам необхідно перевіряти актуальні примітки.

Регламенти (ЄС) 2024/197 та 2024/2564

- ❑ Оновлено таблицю гармонізованої класифікації речовин.
- ❑ Нові правила застосовуються з 1 вересня 2025 року.
- ❑ Додано 27 нових записів і видалено 6 записів Annex VI.
- ❑ Потрібно оновити H-фрази, P-фрази та SDS.

Регламент (ЄС) 2025/1222

- Оновлено гармонізовану класифікацію та маркування речовин.
- Гармонізована класифікація має пріоритет над самокласифікацією.
- Необхідне оновлення етикеток і паспортів безпеки.
- Критично важливо для українського експорту до ЄС.

Практичне значення для України

- ❑ Виробники повинні регулярно перевіряти Annex VI.
- ❑ Імпортери мають контролювати відповідність CLP та SDS.
- ❑ Органи влади повинні гармонізувати технічне регулювання.
- ❑ Громадські організації можуть використовувати нові дані для контролю.

Регламент (ЄС) 2023/707 ввів нові класи небезпеки.

ED HH - ендокринні властивості, що порушують здоров'я людини.

ED ENV - ендокринні властивості, що порушують довкілля.

PBT - стійкі, біоакумулятивні та токсичні речовини.

vPvB - дуже стійкі та дуже біоакумулятивні речовини.

PMТ - стійкі, мобільні та токсичні речовини.

vPvM - дуже стійкі та дуже мобільні речовини.

Для сумішей ключова дата застосування: 1 травня 2026 року.

CLP: ПЕРЕХІДНІ ПЕРІОДИ ЗА РЕГЛАМЕНТАМИ (ЄС) 2023/707 ТА (ЄС) 2024/2865

Нові класи небезпеки (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM) та нові вимоги щодо маркування й комунікації про небезпеку впроваджуються поетапно. Застосовуйте до дат, зазначених нижче.

РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2023/707 – НОВІ КЛАСИ НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ДОВКІЛЛЯ

КЛЮЧОВІ ДАТИ ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ КЛАСІВ НЕБЕЗПЕКИ (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM)

20 квітня 2023 р.

Набрання чинності Регламентом (ЄС) 2023/707

ЩО ПОТРІБНО ЗАСТОСОВУВАТИ З ЦИХ ДАТ

ПРОДУКЦІЯ	З 1 ЛИСТОПАДА 2024 р. (для нових речовин)	З 1 ТРАВНЯ 2026 р. (для сумішей)	ПРИМІТКИ
Речовини (нові на ринку ЄС)	✓ Потрібно класифікувати, маркувати та повідомити про небезпеку за новими класами (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM)	✓ Підтримувати актуальність класифікації та маркування	"Нові речовини" – речовини, які вперше випускаються на ринок ЄС
Суміші (на ринку ЄС)	–	✓ Потрібно класифікувати, маркувати та повідомити про небезпеку за новими класами (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM)	Ключова дата для сумішей – 1 травня 2026 р.
Речовини та суміші (що вже на ринку)	–	✓ Потрібно оновити класифікацію, маркування та повідомлення про небезпеку	Застосовується до всієї продукції, що вже на ринку до цієї дати

НОВІ КЛАСИ НЕБЕЗПЕКИ, ВВЕДЕНІ РЕГЛАМЕНТОМ (ЄС) 2023/707

ED HH
Ендокринні властивості, що порушують здоров'я людини

ED ENV
Ендокринні властивості, що порушують довкілля

PBT
Стійкі, біокумулятивні та токсичні речовини

vPvB
Дуже стійкі та дуже біокумулятивні речовини

PMT
Стійкі, мобільні та токсичні речовини

vPvM
Дуже стійкі та дуже мобільні речовини

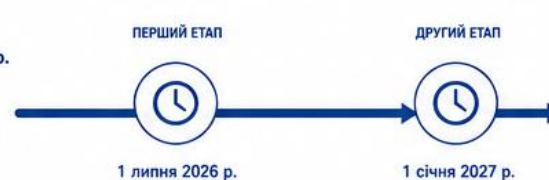
РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2024/2865 – ЗМІНИ ДО CLP (МАРКУВАННЯ, ЦИФРОВЕ МАРКУВАННЯ ТОЩО)

ПОЕТАПНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ВИМОГ РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2024/2865

10 грудня 2024 р.

Набрання чинності Регламентом (ЄС) 2024/2865

ЯКІ ВИМОГИ ЗАСТОСУЮТЬСЯ З ЦИХ ДАТ

ОБЛАСТЬ ЗМІН	З 1 ЛИПНЯ 2026 р. (перший етап)	З 1 СІЧНЯ 2027 р. (другий етап)
Шрифт та читабельність етикетки	✓ Застосовується	–
Складні етикетки (fold-out labels)	✓ Застосовується	–
Цифрове маркування (QR-код)	✓ Застосовується (додатково до етикетки)	–
Онлайн-продаж та дистанційна торгівля	✓ Застосовується	–
Станції повторного наповнення (refill stations)	✓ Застосовується	–
Непаковані хімічні продукти	✓ Застосовується	–
Заборона оманливих тверджень	✓ Застосовується	–
Додаткові положення щодо комунікації про небезпеку та реквізитів етикетки	–	✓ Застосовується
Додаткові правила для експорту поза ЄС (у т. ч. інформація для третіх країн)	–	✓ Застосовується

Примітка: окремі перехідні положення можуть мати спеціальні умови. Завжди перевіряйте офіційний текст Регламенту (ЄС) 2024/2865.

ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ РИНКУ

Виробники
Оновіть класифікацію, етикетку та паспорт безпеки (SDS) до відповідних дат.

Імпортери
Переконайтеся, що продукція відповідає вимогам CLP та має актуальні етикетки/SDS.

Дистриб'ютори та онлайн-продавці
Надавайте повну інформацію про небезпеку у пропозиції та при продажу онлайн.

Органи влади
Плануйте нагляд, контроль та інформування з урахуванням перехідних строків.

Лабораторії та консультанти
Оновлюйте послуги з класифікації та маркування відповідно до нових вимог.

КЛЮЧОВІ ДАТИ, ЯКІ ПОТРІБНО ЗАПАМ'ЯТАТИ

1 листопада 2024 р.
Нові класи небезпеки (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM) для нових речовин

1 травня 2026 р.
Нові класи небезпеки для сумішей та всієї продукції на ринку

1 липня 2026 р.
Перший етап вимог Регламенту (ЄС) 2024/2865

1 січня 2027 р.
Другий етап вимог Регламенту (ЄС) 2024/2865

ВАЖЛИВІ ТЕРМІНИ CLP (переклад)

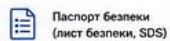
Речовина (субстанція)

Суміш (мікстура)

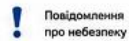
Маркування (етикетка)

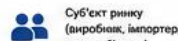
Паспорт безпеки (лист безпеки, SDS)

Класифікація небезпеки

Повідомлення про небезпеку

Суб'єкт ринку (виробник, імпортер, дистриб'ютор)

ЩО ПОТРІБНО ЗРОБИТИ

Перевірте, чи стосується ваша продукція нових класів небезпеки (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM).

Оновіть класифікацію, етикетку та паспорт безпеки (SDS) у встановлені строки.

Забезпечте відповідність вимогам щодо шрифту, читабельності та цифрового маркування.

Відшукуйте офіційні роз'яснення Європейської комісії та національні керівні документи.

ДЕ ПЕРЕВІРИТИ ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

- EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/>
- Європейська комісія (CLP): <https://single-market-economy.ec.europa.eu/>
- ECHA: <https://echa.europa.eu/>

CLP 2024/2865: Етапність застосування нових вимог

Регламент (ЄС) 2024/2865 набрав чинності 10.12.2024 р.

Вимоги застосовуються поетапно.

З 1 липня 2026 року застосовуються:

- цифрове маркування
- вимоги до читабельності етикеток
- складені етикетки (fold-out labels)
- правила дистанційного продажу

З 1 січня 2027 року застосовуються refill stations та нові правила для непакованої продукції.

Підсумки та висновки

Підсумок змін CLP 2023-2026:

- Нові класи небезпеки: ED HH, ED ENV, PBT, vPvB, PMT, vPvM
- Посилення вимог до класифікації, маркування та пакування
- Гармонізована класифікація ЄС має пріоритет над самокласифікацією
- Нові правила для онлайн-продажу, цифрового маркування та refill stations
- Чіткіші вимоги до H-фраз, P-фраз, шрифтів і читабельності етикеток
- Посилення контролю greenwashing та оманливих claims
- Перехідні строки: 2025-2028 роки
- Українському бізнесу необхідно оновити SDS, етикетки та процедури відповідності вимогам ЄС

Ключовий висновок:

CLP переходить від формального маркування до системного управління ризиками для здоров'я людини та довкілля.

CLP 2023–2026: ПІДСУМОК ГОЛОВНИХ ЗМІН

Регламент (ЄС) № 1272/2008 (CLP) з урахуванням Регламентів (ЄС) 2023/707 та (ЄС) 2024/2865

CLP
РЕГЛАМЕНТ (ЄС)
№ 1272/2008

1. НОВІ КЛАСИ НЕБЕЗПЕКИ (Регламент (ЄС) 2023/707)

ED HN ендокринно-порушувальні властивості для здоров'я людини 	ED ENV ендокринно-порушувальні властивості для довкілля 	PBT стійкі, біоаккумулятивні та токсичні речовини 	vPvB дуже стійкі та дуже біоаккумулятивні речовини 	PMT стійкі, мобільні та токсичні речовини 	vPvM дуже стійкі та дуже мобільні речовини
---	---	---	--	---	--

i Нові класи спрямовані на захист здоров'я людини та довкілля від довготривалих і системних ризиків.

4. ВПЛИВ НА БІЗНЕС ТА ОРГАНИ ВЛАДИ

ВИРОБНИКИ <ul style="list-style-type: none">✓ Перевірити класифікацію речовин і сумішей✓ Оновити рецептури, якщо необхідно✓ Оновити етикетки та SDS✓ Навчити персонал	ІМПОРТЕРИ / ДИСТРИБ'ЮТОРИ <ul style="list-style-type: none">✓ Перевірити відповідність постачальників✓ Контролювати актуальність SDS та етикеток✓ Забезпечити належне інформування клієнтів	ОНЛАЙН-ТОРГІВЛЯ <ul style="list-style-type: none">✓ Надати повну інформацію про небезпеку до покупки✓ Розмістити етикетку або її витяг на сайті✓ Забезпечити доступ до SDS	ОРГАНИ ВЛАДИ <ul style="list-style-type: none">✓ Адапувати національне законодавство✓ Підсилити ринковий нагляд та контроль✓ Інформувати бізнес та громадськість	ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ <ul style="list-style-type: none">✓ Сприяти прозорості та доступу до інформації✓ Моніторити нові ризики для здоров'я та довкілля✓ Підтримувати відповідальну комунікацію
--	---	--	--	---

2. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ CLP (Регламент (ЄС) 2024/2865)

<p>Гармонізована класифікація нових класів ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM включено до системи гармонізованої класифікації за ст. 36 CLP.</p>	<p>Цифрове маркування Допускається QR-код як доповнення до етикетки.</p>	<p>Чіткі вимоги до шрифтів і читабельності Мінімальні розміри, контраст, міжрядковий інтервал, пропорції етикетки.</p>	<p>Fold-out етикетки Дозволені ширші як стандартний інструмент.</p>	<p>Онлайн-продаж і дистанційна торгівля Нові правила для веб-етикеток та інформації перед покупкою.</p>	<p>Refill stations та непаковані хімічні продукти Спеціальні вимоги до маркування і надання інформації.</p>	<p>Заборона оманливих тверджень (greenwashing) Заборононо будь-які неправдиві або такі, що вводять в оману, заяви про безпечність, екологічність тощо.</p>
--	--	--	---	---	---	--

ЩО ПОТРІБНО ЗРОБИТИ ВЖЕ ЗАРАЗ

- ✓ Перевірте вплив нових класів на ваші продукти (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM).
- ✓ Оновіть класифікацію, етикетки та паспорти безпечності (SDS).
- ✓ Переконайтеся, що етикетки відповідають вимогам шрифтів і читабельності.
- ✓ Підготуйтеся до цифрового маркування (QR-код) та вимог для онлайн-продажу.
- ✓ Слідкуйте за подальшими роз'ясненнями ECHA та Комісії ЄС.

3. ПЕРЕХІДНІ ПЕРІОДИ

Регламент (ЄС) 2023/707 – нові класи небезпеки

- 20 квітня 2023 р.
Набрання чинності Регламентом (ЄС) 2023/707
- 1 листопада 2024 р.
Застосування для нових речовин (ED, PBT, vPvB, PMT, vPvM)
- 1 травня 2026 р.
Ключова дата для сумішей (застосування нових класів до сумішей)
- 1 травня 2026 р. та надалі
Повне застосування до всіх речовин і сумішей

Регламент (ЄС) 2024/2865 – зміни до CLP

- 10 грудня 2024 р.
Набрання чинності Регламентом (ЄС) 2024/2865
- 1 липня 2026 р.
Перший етап застосування більшості вимог (маркування, шрифти, QR-код, fold-out, онлайн-продаж, refill stations тощо)
- 1 січня 2027 р.
Другий етап застосування інших положень (додаткові правила комунікації, уточнення та інші вимоги)

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК

CLP переходить від формального підходу до маркування до системного управління ризиками протягом усього життєвого циклу хімічної продукції. Нові класи небезпеки, цифровізація, чіткіші вимоги та гармонізація правил підвищують рівень захисту людей і довкілля в ЄС.

i Дотримання оновлених вимог CLP є обов'язковою умовою для доступу на ринок ЄС та підвищення довіри споживачів і партнерів.

КОРИСНІ РЕСУРСИ

- EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/>
- ECHA: <https://echa.europa.eu/>
- EU CLP guidance: <https://echa.europa.eu/uk/regulations/clp>
- Publications Office of the EU: <https://op.europa.eu/>

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!